

ANNA PELCZAR (Kraków)

Pierwszy Wspólny Zjazd AMS-PTM Warszawa 31 VII – 3 VIII 2007

First Joint International Meeting between AMS and PTM w Warszawie był pierwszym zjazdem w cyklu spotkań AMS z narodowymi towarzystwami matematycznymi organizowanym w Europie Środkowo-Wschodniej. Cykl ten rozpoczęło w 1992 roku spotkanie AMS z London Mathematical Society w Cambridge, ostatnim w Europie przed 2007 rokiem był zjazd AMS z Deutsche Mathematiker-Vereinigung (DMV) i Österreichische Mathematische Gesellschaft (OMG), Mainz 2005. Zjazdy te służą spotkaniom społeczności matematycznych z różnych krajów, a więc przede wszystkim wymianie myśli prowadzących do nowych odkryć, lecz również – w dobie błyskawicznego przepływu informacji przez Internet – tworzeniu i wzmacnianiu bezpośrednich kontaktów osobistych. Konferencja w Warszawie była także okazją do spotkania matematyków polskich pracujących w Polsce i w Stanach Zjednoczonych, jak również przedstawienia gościom amerykańskim polskich ośrodków matematycznych i osiągnięć uczonych, wskazanych w szczególności przez dobór członków Komitetu Programowego i zaproszenie plenarnych wykładawców.

W skład Komitetu Programowego Zjazdu ze strony PTM weszli: Andrzej Hulanicki (Uniwersytet Wrocławski), Stefan Jackowski (Uniwersytet Warszawski, Prezes PTM), Zbigniew Palka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Feliks Przytycki (Instytut Matematyczny PAN), Daniel Simson (Uniwersytet Mikołaja Kopernika). Stronę AMS reprezentowali: Mladen Bestvina (University of Utah), Krzysztof Burdzy (University of Washington), Susan Friedlander (Associate Secretary of AMS), Peter Sarnak (Princeton University).

Zjazd zgromadził około 560 matematyków ze wszystkich kontynentów, będąc równocześnie największym spotkaniem matematyków w Polsce od czasu Kongresu w 1983 roku w Warszawie (ICM Warsaw 1982). Prawie połowa uczestników pochodziła z Polski, około jedna czwarta pracuje w USA, natomiast wśród innych krajów, najliczniej reprezentowane były Niemcy,

Hiszpania, Wielka Brytania i Francja. Warto zauważyć, że wśród uczestników konferencji obecni byli przedstawiciele wszystkich pokoleń matematyków, od studentów do seniorów.

W inauguracji Zjazdu uczestniczyli oficjalni przedstawiciele Polski i USA: Profesor Krzysztof Kurzydłowski – Podsekretarz Stanu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz Pan Richard Rorvig – Radca Ekonomiczny (Economic Counselor) Ambasady USA w Polsce, który w swoim wystąpieniu podkreślił długoletnią współpracę polskich i amerykańskich matematyków, poczynając od Stanisława Ulama. Środowiska akademickie reprezentowali: Profesor Wojciech Tygielski – Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego, Profesor Janusz Jurczak – Przewodniczący Wydziału III Polskiej Akademii Nauk, Profesor Stanisław Betley – Dziekan Wydziału MIM UW. Podczas inauguracji wszystkich gości i uczestników Zjazdu powitał Profesor Stefan Jackowski, Prezes PTM, życząc uczestnikom pasjonującego doświadczenia matematycznego, owocnych rozmów i przyjemnego pobytu w Warszawie, dziękując swoim współpracownikom oraz partnerom ze strony amerykańskiej za zaangażowanie w organizację spotkania oraz instytucjom wspierającym Zjazd. Podkreślił, z wdzięcznością, zaangażowanie Susan Friedlander oraz obecnego Sekretarza AMS Roberta Davermana, który wystąpił z inicjatywą zjazdu AMS-PTM. W imieniu AMS gości powitała Susan Friedlander, Associate Secretary of AMS, odpowiedzialna z ramienia AMS za organizację Zjazdu, zwracając uwagę na okazję do zapoznania się z historią – zwłaszcza najnowszą – Polski, jaką dla amerykańskich uczestników jest wizyta w Warszawie.

Obszerny program naukowy konferencji objął 6 wykładów plenarnych oraz 24 równoległe sesje tematyczne, w ramach których zostało wygłoszonych ponad 320 referatów. Każda z sesji była przygotowana i prowadzona przez kilku organizatorów reprezentujących zarówno stronę polską, jak i amerykańską. Wykłady plenarne wygłosili znakomici matematycy pracujący w USA i w Polsce, prezentując zagadnienia z zakresu teorii liczb i logiki, kombinatoryki, teorii kodów, topologii geometrycznej i teorii układów dynamicznych. Znacznie szerszy wachlarz dziedzin objęty został sesjami tematycznymi, z których jedna poświęcona została również reformie nauczania matematyki. Wykłady plenarne wygłosili: Henryk Iwaniec (Rutgers University) – *Golden Nuggets of Sieve Methods*, Tomasz J. Łuczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) – *Pseudorandom structures*, Tomasz Mrowka (MIT) – *Reflections on homological invariants of knots*, Ludomir Newelski (Uniwersytet Wrocławski) – *Topological dynamics and model theory*, Madhu Sudan (MIT) – *List-Decoding: A Survey*, Anna Zdunik (Uniwersytet Warszawski) – *Conformal dynamical systems: thermodynamic formalism, measures and dimensions*. Przypomnijmy, że Henryk Iwaniec, wywodzący się, jak wiadomo, z warszawskiego środowiska matematycznego, wygłosił wykład plenarny na

ICM 2006 oraz wykłady w sekcji *Teoria Liczb* na ICM 1978 oraz 1986, wśród licznych prestiżowych nagród otrzymał również medal Sierpińskiego, Tomasz Łuczak wygłosił wykład sekcyjny (*invited lecture*) na ECM 2004 i wykład w sekcji *Kombinatoryka* na ICM 2006. Ludomir Newelski wygłosił wykład w sekcji *Logika* na ICM 1998, Madhu Sudan uhonorowany był m.in. nagrodą im. Rolfa Nevanlinny na ICM 2002. Tomasz Mrowka, wśród innych nagród, otrzymał (wspólnie z P. Kronheimerem) nagrodę AMS im. Oswalda Veblena (a, jak przypomniał na początku swojego wykładu, jego ojciec, Stanisław Mrówka, jest wychowankiem warszawskiej szkoły matematycznej). Wszystkie wykłady odbywały się w salach Starej Biblioteki UW, abstrakty wykładów oraz sylwetki wykładowców plenarnych zamieszczone zostały w wyczerpujących materiałach konferencyjnych.

Odnotujmy również ważne wydarzenia towarzyszące Zjazdowi: nadanie doktoratu honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego Profesorowi Williamowi G. Dwyerowi (University of Notre Dame) 31 lipca oraz spotkanie dla uczczenia 70. rocznicy urodzin Profesora Paula F. Bauma (Penn State University), organizowane przez Alaina Connes'a (Collège de France), który – przypomnijmy – otrzymał medal Fieldsa w 1983 roku podczas Międzynarodowego Kongresu Matematycznego w Warszawie, Piotra M. Hajaca (Instytut Matematyczny PAN) i Ryszarda Nesta (Københavns Universitet).

Wykładom towarzyszył bogaty program imprez towarzyskich i kulturalnych. Przyjęcie powitalne przy świetnym jedzeniu i winie odbyło się we wtorek w przepięknej scenerii Pałacu Kazimierzowskiego z XVII wieku, położonego malowniczo na skarpie wiślanej, dawniej willi królewskiej na przedmieściu i siedziby Szkoły Rycerskiej, a obecnie siedziby władz UW. W czwartek wieczorem organizatorzy zaprosili uczestników konferencji na przyjęcie w Ogrodach Biblioteki Uniwersyteckiej, które obejmują również kapitalnie zaprojektowany ogród na dachu Biblioteki, podzielony na kilka części różniących się formą, kolorem i zapachem, z piękną panoramą Warszawy. Bezpośrednio po przyjęciu w nowoczesnym gmachu Nowej Biblioteki Uniwersyteckiej odbył się koncert muzyki klasycznej – jeden z cyklu koncertów organizowanych na Wydziale MIM UW we współpracy z profesorami i studentami Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie, otwartych dla pracowników Wydziału, studentów i ich gości. Ta tradycja przypomina, że muzyka i matematyka były kiedyś wspólnie zaliczane do jednej ze sztuk wyzwolonych. Podczas czwartkowego koncertu utwory kompozytorów XX wieku, m.in. George'a Gershwin, Béli Bartóka, Jana Kaniewskiego, Astora Piazzolli, wykonali z pasją Hubert Giziewski (akordeon) i Joanna Kaniewska (skrzypce) – ubiegłorocznicy absolwenci Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina i laureaci licznych nagród. Gospodarzami tego wieczoru były Pannie Ewa Kobierska-Maciuszko, Dyrektor Biblioteki, oraz Barbara Siedlicka, Ogrodnik Uniwersytetu Warszawskiego. Zjazd zakończył w piątek popołudniu lunch pożegnalny, tym razem w Starej Bibliotece Uniwersyteckiej.

Uczestnicy podkreślali bardzo dobrą organizację i sprawną obsługę Zjazdu (w szczególności świetnie przygotowane materiały konferencyjne), efekt ogromnej pracy Komitetu Organizacyjnego, w skład którego weszli Stefan Jackowski (Prezes PTM), Krystyna Jaworska (Skarbnik PTM), Ewa Bankiewicz, Witold Marciszewski i Piotr Zakrzewski (koordynatorzy programu), Adrian Langer i Krzysztof Oleszkiewicz, oraz Biura Zjazdu kierowanego przez Ewę Bankiewicz. Praca w biurze konferencji umożliwiła studentom i doktorantom kontakt z wysokiej klasy specjalistami. Dodajmy, że z biurem współpracowali nie tylko studenci Wydziału MIM UW, lecz również polonistyki i historii sztuki. Atutem spotkania było doskonale wybrane miejsce wykładów i imprez towarzyszących w centrum miasta, sprzyjające zwiedzaniu Warszawy.

Powodzenie Zjazdu było możliwe dzięki dużemu wsparciu finansowemu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz gościnności Uniwersytetu Warszawskiego, który udostępnił na potrzeby spotkania gmachy obu Bibliotek, Pałacu Kazimierzowskiego oraz Ogrody Biblioteki, jak również zaoferował pomoc administracyjno-organizacyjną. Spotkanie wsparły również: Politechnika Warszawska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski i Międzynarodowe Centrum Matematyczne im. Stefana Banacha.

Można być pewnym, że uczestnicy Zjazdu wyjeżdżali z Warszawy w poczuciu, iż życzenia owocnych kontaktów naukowych i relacji osobistych oraz wielu miłych wrażeń z pobytu w Polsce zostały zrealizowane. Polskie Towarzystwo Matematyczne ma z tego powodu prawo do prawdziwej satysfakcji.

Autorka dziękuje serdecznie Pani dr Krystynie Jaworskiej za pomoc przy przygotowaniu sprawozdania.

Anna Pelczar
Instytut Matematyki UJ
ul. Reymonta 4
30-059 Kraków
e-mail: Anna.Pelczar@im.uj.edu.pl